

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Tratatul de pace cu Ungaria¹

În sfârșit, s-a încheiat pacea și cu Ungaria (4 iunie 1920).

Zadarnice au fost toate uneltirile și svârcolirile oligarhiei maghiare. Zadarnică toată agitația întreținută atâta vreme în Elveția, și în timpul •din urmă în Italia și Anglia. Zadarnice toate campaniile purtate- împotriva noastră în unele consulate și ziare americane. A învins dreptatea. Marele fanfaron, contele Apponyi, care e unul din politicienii cei mai vinovați ai fostei monarhii austro-ungare, a trebuit să se convingă la adânci bătrânețe, că rabulistica lui nu mai prinde și că întreagă ideologia lor politică a fost un dezastru.

La scuzele lui, că în Ungaria independentă nu va mai fi nevoie de o centralizare forțată ca în Ungaria lipită de monstrul austriac, dușmanul său de veacuri, și astfel chestiunea naționalităților se poate des lega bine în cadrele statului maghiar milenar președintele conferinței de pace, d-l Millerand a răspuns, că puterile aliate și asociate nu vor uita partea de responsabilitate ce incumbă Ungariei în dezlănțuirea războiului „mondial și, în general, în politica imperialistă urmată de dubla monarhie.

- Ce privește argumentele sale istorice cu frontierele milenare ale statului maghiar, d-l Millerand îi spune limpede, că una-i viața și alta istoria: „O stare de lucruri, chiar milenară, nu are drept de existență, dacă e contra Justiției". A întârziat d-l conte și cu plebiscitul pe care-l cerea în credința că naționalitățile nemaghiare se vor mai lăsa amăgite de sirenele de la Budapesta.

Plebiscitul acestor naționalități s-a întâmplat în octombrie și noiembrie 1918, când popoarele asuprite din dubla monarhie au declarat că se unesc cu frații lor liberi din Italia, România, Cehoslovacia și Jugoslavia.

Dispozițiunile tardive ale stăpânirii ungurești n-au putut face să dispară din suflete convingerea, adânc întemeiată pe experiențe politice dureroase, că toate năzuințele politicii maghiare erau îndreptate împotriva naționalităților nemaghiare pentru păstrarea situației lor privilegiate, nemeritate, de popor conducător.

- S-a tranșat și chestia Ruteniei, alipite la Cehoslovacia, nu la Ungaria, cum speră domnul conte. O singură nădejde mai poate avea Ungaria, redusă acum la proporțiile ei juste, aceea de a fi primită și ea în Societatea Națiunilor, dacă va împlini leal obligațiunile impuse de tratatul de pace.

¹ Transilvania nr. 2/1920, p. 254. Cronica ziarului Transilvania, consemnează și comentează Tratatul cu Ungaria